

Karácsonyi nosztalgia

Csak a változás állandó. És csak az tudja igazán megérteni és érezni a változás bekövetkeztét, aki ismerte a korábbi állapotot. Változás az életünk bármely terén bekövetkezhet, néha talán észre sem vesszük, máskor pedig épp saját magunk vagyunk a változtatók. Előfordulhat velünk, hogy a változások döntő arányban a nagy többséghez, vagy legalábbis más emberekhez történő alkalmazkodásból eredeztethetők.

A keresztény vallás ünnepeköréhez tartozó karácsony a második legfontosabb ünnep a húsvét után. Nem is hinnénk, de sok nem-keresztény ember is ünnepli világszerte az emberi szeretet ünnepét. Hálát adunk, amiért megszületett a Megváltó, a próféták által megjövendölt Messiás, aki megváltja az emberiséget a bűntől.

A modern és népszerű ünneppel együtt jár az ajándékozás, a karácsonyi zene, üdvözlőlapok küldése, templomi ünneplések, karácsonyi ebéd. Ide sorolható még az ünnepi hangulatú tárgyakkal való díszítés, mint például karácsonyfa állítás, karácsonyi égők, színes üveggömbök, girlandok, szaloncukor, fagyöngyök és krisztustövis elhelyezése, díszítése.

Minél visszább pörgetjük az idő kerekét, észrevehetően változnak az ünnepi szokások. Számos hagyomány juthat eszünkbe, s én azon szerencsés emberek közé tartozom, akik elmondhatják magukról, hogy még részük lehetett az egyik legérdekesebb régi néphagyományban, a mendikálásban. Már kisgyerekként csatlakoztam unokatestvéreimhez és a család férfi tagjaihoz, akikkel szentestén meglátogattuk a rokonság tagjait és a közeli szomszédokat, hogy karácsonyi dalokkal örvendeztethessük meg őket. A készülődés mindig nagy izgalomban telt, itthon gyakoroltunk, próbálgattuk az énekeket, megbeszéltük, mikor hová megyünk. Majd amikor elérkezett az idő, odaálltunk az ajtó elé, és raajta! Ugyan kicsiként eleinte feszengtem, hamar beletanultam, hogy ezek az alkalmak tökéletesek, hogy pár kedves szót váltsunk a másikkal, meghittén és nyugodtan. Ez volt a gyerekek kedvenc része, hiszen mindig ínycsiklandó házi süteményekkel vendégeltek meg bennünket. Sajnos csak nagyon ritkán történt meg, hogy hóesésben indulhattunk útnak, ám ettől eltekintve, ha visszagondolok, rá kell jönnöm, hogy ez a nap sok szempontból hasznosan telt számunkra.

Talán a legfontosabb előnye ennek a hagyománynak a társas kapcsolatok ápolása. Gondolok itt arra, hogy bár szó, ami szó, a rokonlátogatásra nem szánunk túl sok időt az év folyamán, a karácsonyi mendikálásokra minden évben jókedvűen és meleg szívvel emlékeztünk vissza. Margit néni házi diós habcsókja azóta is élénken él az emlékezetünkben, ellentétben néhány unalmas beszélgetéssel, amelyek egy-egy születésnap rokonlátogatást kísérték.

Aztán, ahogy telt múlt az idő, egyre inkább megcsappant a lelkesedésünk, talán mert egyre idősebbek lettünk, és nem éreztünk affinitást a hagyományörzéshez, mondván: Én már kinőttem ebből! Mégis, a legszomorúbb talán az, hogy sokan zsigerből elutasítják a hagyományok ápolását. Ha őszinték akarunk lenni, egyre kevésbé törődünk ezzel a témakörrel, gyakran arra hivatkozván, hogy már amúgy sem őrzi senki a régi népszokásokat. Nem beszélve arról, hogy a fiatalság nagy részének szemében éppoly feleslegesnek, mint cikinek tűnik a hagyományörzés.

Pontosan ennél az oknál fogva jött létre a Fölszállott a páva című kulturális és hagyományörző rendezvény, mely a hazai és határon túli tehetséges magyar fiatalok felkutatásával, életével, és a népzene iránti viszonyukkal ismerteti meg a laikus közönséget. Úgy is mondhatnánk, hogy a laikus, és legtöbbször elzárkózó közönség szemét megpróbálják felnyitni, és megkísérlik ráébreszteni őket, hogy a hagyományörzés valójában nem az eltemetendő, értelmét veszített múlt, hanem a megtartani-, megőriznivaló hagyomány, amely akárhogy is nézzük, az őseink, a dédszüleink életében fontos szerepet játszott, és hozzánk is ugyanúgy tartozik. Olyan dolog, amelyre büszkének kellene lennünk, vagy legalábbis tisztelnünk kellene azokat, akik bármennyi erőfeszítést tettek a magyar nép hagyományainak megőrzése érdekében... Hiszen ettől vagyunk azok, akik.

Méhcs Csenge (Kriúdy)